

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISË SË

09-1422/10
21-11-2023

Врз основа на член 22 став 1 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси („Службен Весник на Република Македонија“ број 12/2019) и член 40 став 3 од Деловникот за работа на Државната комисија за спречување на корупцијата, постапувајќи по предмет оформлен врз основа на пријава од познат подносител Државната комисија за спречување на корупцијата (ДКСК), на 95 -та седница одржана на ден 15.11.2023 година донесе:

Одлука

Постапката по предметот бр. 09-1422 од 03.03.2023 година, оформлен врз основа на пријава од познат подносител против службеното лице -----, овластен инспектор за ----- во Општина -----, СЕ ЗАПИРА.

ДКСК не констатира повреда на одредбите од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, но заради постоење на потенцијален судир на интереси ќе достави укажување до Градоначалникот на Општина ----- да преземе мерки за надминување на состојбата.

Да се поднесе барање до Министерот за ----- за надзор над законитоста на работата на организациона еденица за вршење инспекциски надзор во Општина ----- согласно Законот за ----- и надзор над законитоста на работата на органите на општината согласно Законот за -----.

Да се достави укажување до Министерството за ----- со цел во материјалните закони да се пропише дека инспекторите од оваа област како лица кои вршат контрола, не може да се јавуваат и како ---.

Оваа одлука во деперсонализирана форма да се објави на веб страницата на ДКСК во рок од 5 (пет) дена од донесувањето.

Образложение

До Државната комисија за спречување на корупцијата доставена е пријава од познат подносител против ----- овластен инспектор за ----- во Општина -----, по што е оформлен предмет. Според наводите во пријавата, именуваниот изработува ----- за други општини, конкретно има изработено ----- за Општина -----, што претставува судир на интереси.

Согласно член 76 став 3 од Законот за спречување на корупцијата и судирот на интереси, заради утврдување на фактичката состојба и потврдување на наводите од пријавата, ДКСК пристапи кон приирање податоци и информации.

Од Градоначалникот на Општина -----, обезбедени се податоци дека за потребата од спроведување на Програмата за активностите од областа на ----- за 2021 година и на Програмата за 2022 година, Општина ----- има спроведено јавна тендурска постапка, на која како најловолен понудувач е избран физичкото лице -----. Согласно склучените договори за потребите на општината како носител на набавката, именуваниот има изработено ----- на Општина -----.

ДКСК побара од Министерство за ----- одговор дали инспектор за ----- кој има надлежност да врши инспекциски надзори од областа на -----, истовремено во друга општина може да учествува како физичко лице во јавно објавени тендерски постапки за изработка на ----- и дали инспектор вработен во Општина -----, може да врши инспекциски надзор само во оваа Општина или може да врши и во други општини.

Според добиениот одговор на ден 07.07.2023 година, оваа област е уредена со Законот за ----- („Службен весник на Република Македонија, ---- и „Службен весник на Република Северна Македонија, ----) и Правилник за формата и содржината на ----- („Службен весник ба РМ, бр.---/2013).

Се наведува дека според досегашната пракса правни и физички лица кои вршат дејност за која се должни да достават на -----, ангажираат консултенти или лица од Листата на ----- за ----- - може да биде секое физичко лице кое има положено стручен испит за -----. Од друга страна, за службени лица кои се вклучени во процесот ----- и службени лица кои се вклучени во процесот на контрола врз спроведување на активностите, односно инспекторите за -----, сметаат дека истите не би требало да учествуваат во нивната изработка односно вклучување во јавно објавени тендерски постапки во било која општина. Ова имајќи го предвид начелото на интегритет, како и совесно, чесно стручно, одговорно, ефикасно и непристрасно вршење на дадените овластувања при вршење на службената должност.

Од Општина ----- добиен е одговор на 08.08.2023 година дека ----- е вработен со звање-советник на работно место овластен инспектор ----- во Секторот за инспекциски надзор-Инспекторат, во општинската администрација. Ова се потврдува од Решение бр.04-5224 од 31.12.2019 година за распоредување и определување на плата.

Исто така, известуваат дека вработениот како ----- и како вработен во општинската администрација на Општина -----, има изработено ----- за потребите на општината, односно за проекти кои ги финансира општината и за тоа не му се исплатени средства. До ДКСК доставени се: 1. ----- (ноември 2019), 2.----- (ноември 2019), 3.----- (ноември 2019) 4.----- (март 2021) 5. ----- (јули 2021), 6. --- (април 2023).

Од аспект на спречување на судир на интереси, административниот службеник е изземен од вршењето на надзорот врз ----- каде е вклучен во изработка или во постапка за одобрување. Именуваниот има изработено ----- за 2020, 2021 и 2023, а од Градоначалникот донесени се Одлуки за изземање на службено лице бр.10-130 од 29.04.2023 година, бр.03-2617 од 09.07.2021 година, бр.10-888 од 03.03.2021 година, бр.03-114 од 10.01.2020 година, бр.03-113 од 10.01.2020 година, бр.03-112 од 10.01.2020 година.

Со овие одлуки, Градоначалникот го иззема инспекторот ----- од постапката за вршење на инспекциски надзор и како што се наведува заради избегнување на постоење судир на интереси и потенцијален судир на интереси. Понатаму во одлуката се определува и овластен инспектор кој ќе врши инспекциски надзор при реализација на конкретниот -----.

Според Правилникот за систематизација на работните места, се утврди дека овластениот инспектор ----- врши инспекциски надзор над спроведувањето на законите, подзаконските акти и прописите на општината согласно со Законот -----, Законот за ----- и Законот за -----, врши увид на терен и изготвува записници за констатирана состојба и наод и донесува решенија, изрекува со закон пропишани мерки, поднесува барања за поведување прекршочна постапка, како и предлози за поведување кривична

постапка, одговара на жалби во второстепена постапка, учествува во работата на комисијата за ----- на советот на општината.

Негови работни цели се максимална ----- на територијата на општината, преку инспекциска контрола и санкционирање на сите -----.

Согласно позитивното право вработените во јавниот сектор се должни да ги извршуваат работите и работните задачи описаны во актот за систематизација на работните места на институцијата.

Согласно член 4 став 1 точка 5 од Законот за ----- („Службен весник“, бр. --/22) „инспекторите за ---- -“ се инспектори кои вршат инспекциски надзор во областа -----, а пак во член 9 од истиот закон пропишано е дека за спроведување инспекциски надзор во ----- на подрачјето на општината, градоначалникот е должен да обезбеди најмалку едно лице вработено во локалната администрација кое исклучиво ќе ги врши работите на инспектор -----.

Оттука, според ДКСК овластениот инспектор не може да биде изземен од извршување на работните задачи кои произлегуваат од неговото работно место, бидејќи со тоа се дерогира законот каде е пропишано дека овој вработен исклучиво ги врши работите на инспектор -----, како и подзаконските акти кој содржат опис на работното место и на работните задачи. Со донесените одлуки од страна на градоначалникот со кој од една страна се иззема еден инспектор за да не врши работни задачи што му се дадени со закон и произлегуваат од неговото работно место, со цел да -----, а од друга страна определува инспектор кој ќе биде задолжен да врши инспекциски надзор, претставува опасност по самостојноста и независноста на овластените инспектори, остава сомнеж за почитување на начелото на интегритет, како и евентуален сомнеж во совесното, стручно, одговорно, чесно и непристрасно вршење на јавното овластување и службената должност.

Согласно член 42 став 1 од Законот за инспекциски надзор ----- надзор над законитоста на организационите единици за вршење на инспекциски надзор ----- формирани во рамки на општините, врши органот на државната управа надлежен за работите од областа на -----, а министерот формира комисија.

Исто така, согласно член 44 став 2 од Законот за инспекциски надзор -----, пропишана е глоба за инспекторот доколку не спроведува инспекциски надзор во ----- согласно одредбите од овој закон.

Понатаму, согласно член 211 од Законот за -----, органот на државната управа надлежен за работите од областа на ----- врши Надзор над законитоста на работата на органите на општината и тоа :
26) ја следи законитоста на работата на органите на општината; 27) оценува дали органите на општината, обезбедуваат нивните надлежности да се извршуваат согласно со стандардите и постапките утврдени со овој закон; 28) укажува на органите на општината за пречекорување на нивните надлежности утврдени со овој закон и друг пропис и им предлага соодветни мерки за надминување на таквата состојба; 30) дава препораки за доследно спроведување на надлежностите на општината, 32) поднесува иницијативи и предлози до општината, 34) ја следи законитоста на решенијата што градоначалникот на општината ги донесуваат при решавањето на поединчните права, обврски и интереси на физички и правни лица; 39) оценува дали општината ги спроведува одредбите од членот 24 на овој закон.

Врз основа на вака утврдената фактичка состојба, ДКСК не утврди состојба на судир на интереси, но утврди системски слабости и потенцијален судир на интереси, кои оставаат можност за искористување и

злоупотреба на дискреционото право, сомнеж за постоење на приватен интерес, неприменување на начелото на интегритет, законитост и еднаквост. Со цел надминување на состојбата на потенцијален судир на интереси и отстранување на сомнеж за ризик од корупција, до Градоначалникот на Општина --- ќе се достави укажување за преземање на мерки на начин што ќе се избегне инспектор -----, кој е вработен во општината, да -----, како -----.

ДКСК ќе поднесе иницијатива и до Министерот за ----- за надзор над спроведувањето на одредбите од Законот за вршење на инспекциски надзор ----- во Општина -----, со цел да се утврди дали инспекторите ги вршат работните задачи од своја надлежност и надзор над законитоста на работата на органите на општината согласно Законот -----.

Исто така, ДКСК констатира дека овластениот инспектор има свој делокруг за работа, но законот им дава можност општините меѓусебно да склучуваат и спогодба за меѓуопштинска соработка, што покрај горенаведените е уште една причина зошто на инспекторите ----- не треба да им се овозможува да изготвуваат -----.

Имајќи предвид дека во врска со ова не постои изричита и јасна забрана во законот освен начелата кои треба да бидат почитувани од страна на секој инспектор во вршењето на должноста, во оваа смисла ќе даде препорака до надлежниот орган кој е предлагач на Законот за вршење на инспекциски надзор ----- и Законот за -----, со цел во овие материјални закони да бидат пропишани јасни и децидни одредби дека инспекторите од оваа област не може да се јавуваат и како -----.

Со преземање на горенаведените дејствија и мерки од страна на ДКСК ќе се запре постапката по предметот со бр.09-1422, поради што нема елементи за натамошно надлежно постапување.

Имајќи го предвид погоре наведеното, Државната комисија за спречување на корупцијата одлучи како во диспозитивот на оваа одлука.

По заклукот од седница на ДКСК,
Изработил:Д.Д.-советник
Контролидал: К.З, раководител
Одобрил:м-р ШС, член на ДКСК

